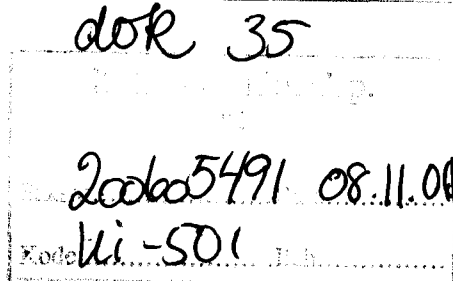

RÅDMANNENS STAB

postmottak@songdalen.kommune.no
www.songdalen.no

Kultur og kirke departementet
Postboks 8030 Dep

0030 OSLO

Songdalen
kommune

Besøksadresse:
Songdalsveien 53

Postadresse:
Postboks 53
4685 NODELAND

Telefon: 38 18 33 33

Telefaks: 38 18 33 11

—
Vår ref.

06/1338-7/K2-C84, K3-&13/RKR

Deres ref.

Dato:

12.10.2006

Høringssvar på NOU 2006 2: Staten og Den norske kirke

OVERORDNEDE PRINSIPPER FOR TROS OG LIVSSYNSPOLITIKKEN

Staten bør føre en aktivt støttende religionspolitikk og legge til rette for utøvelse av religiøs virksomhet, bl.a. ved hjelp av økonomiske tilskudd til de forskjellige kirkesamfunnene. Det skal fortsatt være full religionsfrihet i Norge, så fremt ikke religions-/livssynsutøvelsen bryter med grunnleggende moralnormer og således kommer i konflikt med straffeloven. Den norske kirke som med sin store oppslutning og organisering på mange måter har vært en tjenlig og god ordening for land og kirke, bør fortsatt ha en særstilling i vårt samfunn. Den må kunne stå fritt til å ta egne verdivalg, og være en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke med Bibelen, Kristus og troen som fundament. Den må, ved lovgiving, være sikret en offentlig grunnfinansiering som fortsatt kan gjøre det mulig å være en landsdekkende folkekirke med lik tilgang til dåp, konfirmasjon, nattverd, vigsel og gravferd, og sørge for at den kristne kulturarven som er innvevd i vår historie, kan videreføres.

Fremtidig kirkeordning.

Songdalen kommune ønsker å beholde statskirken fordi:

- Det er det som sikrer en kirke med lav terskel og nok høyde under taket og dermed vil favne et bredere lag av folket.
- Statskirken er en så viktig del av vår kulturhistorie som vi ønsker å bevare.
- Et flertall mener statens innflytelse også over ansettelse av biskoper har vært og kan fortsatt være positivt. Uten statens innflytelse ville likestillingen i kirken ikke vært kommet så langt som den har.
- Et lite mindretall vil ha større frihet i kirkelige anliggender og større selvstyre for kirkerådet.
- Jo mer flerkulturelle vi blir, er det viktig å ta vare på vårt eget.

- Det skal to stortingsperioder til å endre forholdet mellom stat og kirke hvis den er grunnlovsfesta. Regjeringer kommer og går, de kan stadig endre lovene også om vi får en ny kirkelov. Det er ønskelig med grunnlovsforankret folkekirke da dette sikrer stabilitet.

Samfunnets verdigrunnlag.

Hvis det skulle komme til et skille mellom stat og kirke, er det nødvendig å sikre samfunnets verdigrunnlag gjennom en ny verdiparagraf i Grunnloven. Man må vise til det kristne og humanistiske verdigrunnlaget og at den norske kirke skal være evangelisk –luthersk.

Finansiering.

Her slutter man seg til flertallsinnstillingen, og mener at kirken må sikres et tilstrekkelig og stabilt ressursgrunnlag ved at det offentlige står for hovedfinansieringen, som i dag.

Gravferdsforvaltningen.

Komiteen mener forvaltning av gravferd er en offentlig oppgave. Det må være kommunens ansvar, men kommunen kan overlate dette til kirkelig fellesråd, som har det ansvaret i dag.

Fredede og verneverdige kirker.

Kommunen slutter seg til utvalgets syn om at det må etableres særskilte finansieringsordninger for fredede og verneverdige kirker. Og staten må overta ansvaret for kirker som tas ut av kirkelig bruk.

Eiendomsrett.

Hvis det blir et skille, må kirkens eiendommer følge kirken, og OU-fondet må gå til vedlikehold av kirkens eiendommer og annet kirkelig arbeid.

Med hilsen

Johnny Greibesland
Johnny Greibesland
-ordfører-

Staten og Den norske kirke - Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans: Songdalen kommune

Type høringsinstans

- Kommune
- Menighetsråd/kirkelig fellesråd/bispedømmeråd
- Prost/biskop
- Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
- Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
- Annen offentlig instans
- Annen privat instans

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar: Staten bør føre en aktivt støttende religionspolitikk og legge til rette for utøvelse av religiøs virksomhet, bl.a. ved hjelp av økonomiske tilskudd til de forskjellige kirkesamfunnene.
 Det skal fortsatt være full religionsfrihet i Norge, så fremt ikke religions-/livssynsutøvelsen bryter med grunnleggende moralnormer og således kommer i konflikt med straffeloven.
 Den norske kirke som med sin store oppslutning og organisering på mange måter har vært en tjenlig og god ordening for land og kirke, bør fortsatt ha en særstilling i vårt samfunn.
 Den må kunne stå fritt til å ta egne verdivalg, og være en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke med Bibelen, Kristus og troen som fundament.
 Den må, ved lovgiving, være sikret en offentlig grunnfinansiering som fortsatt kan gjøre det mulig å være en landsdekkende folkekirke med lik tilgang til dåp, konfirmasjon, nattverd, vigsel og gravferd, og sørge for at den kristne kulturarven som er innvevd i vår historie, kan videreføres.

2. Den norske kirke som statskirke:

- Bør fortsette
- Bør avvikles
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- Grunnloven
- Egen kirkelov vedtatt av Stortinget
- Lov om trossamfunn
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
- Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige
- Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift
- Offentlig finansiering uten medlemsavgift
- Vet ikke / ønsker ikke å svare

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- Valgordningene bør være som i dag
 Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttede organer
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- Ingen tillegg
 De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene
 Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget
 Det humanistiske verdigrunnlaget
 At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd)
 Kommunen
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
 Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret
 Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

SONGDALEN KOMMUNE

Møtebok

SAKSGANG			
Styre, utvalg, komité m.m.	Møtedato	Saksnr.	Saksbeh.
Kommunestyret	01.11.2006	090/06	RKR

Avgjort av: Saksansv.: Ruth Ringstad Kolnes	Arkiv: K2-C84, K3-&13 Objekt:	Arkivsaknr.: 06/1338 -6
--	---	-----------------------------------

Staten og Den Norske Kirke - høring

Dokumentliste:

Nr	T	Dok.dat	Avsender/Mottaker	Tittel
7	U	12.10.2006	Kultur og kirke departementet	Høringssvar på NOU 2006 2: Staten og Den norske kirke
8	U	23.10.2006	Kultur og kirke departementet	Staten og Den norske kirke - Spørsmål til høringsinstansene, vedlegg til svarbrev

Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.:

Bakgrunn for saken:

Stat-kirke-utvalget, det såkalte "Gjøannes-utvalget" ble oppnevnt i kongelig resolusjon 14.mars 2003. Mandatet var å lage en utredning som skulle gi grunnlag for å treffe beslutning om statskirkeordningen skulle videreføres, reformeres eller avvikes. Mandatet la til grunn at Den norske kirke fremdeles skal være en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke. I tillegg ble utvalget bedt om å vurdere finansieringsordninger, gravferdsforvaltningen og ordningen for fredede og verneverdige kirker, kirkegårder og Opplysningsvesenets fond ved ev opphør av statskirkeordningen. Utvalget har nå levert sin utredning NOU: 2006: 2 Staten og Den norske kirke. 30.08.2006 vedtok kommunestyret å opprette en komite som skulle lage et forslag til høringsuttalelse. Komiteens forslag til høringsbrev ligger vedlagt.

Komiteen fikk følgende medlemmer:

Leder: Solveig Nordkvist; H Varamedlem: Svein Grødum
Nestleder: Kirsten Hallandvik; A Varamedlem: Ivar Netland

Medlem:	Thor Messel;	D	Varamedlem: Per A.Øverland
Medlem:	Stein Vidar Eikhom;	Frp	Varamedlem: Wiggo Berntsen
Medlem:	Anna Øvland Follerås	SP	Varamedlem: Johnny Greibesland
Medlem:	Marit Jakobsen	Krf	Varamedlem: Liv Follerås

Saksutredning:

Komiteen har hatt 1 møte i tillegg til et åpent informasjonsmøte hvor statssekretær Randi Øverland la fram hovedtrekkene i NOU: 2006 2 staten og Den norske kirke. Hun sa også blant annet at kirkeministeren ikke ville gjøre noen endring i forholdet mellom stat og kirke hvis ikke det var et klart flertall for det. I det samme informasjonsmøte ble de tilstedeværende oppfordret til å gi sitt syn på de ulike spørsmålene Gjønnnesutvalget tar opp. Resultatet av det ga ikke noe entydig inntrykk. Ca halvparten ville beholde statskirken, den andre halvparten avvikle.

Oppsummering av NOU 2006 2:

1. Fremtidig kirkeordning.

Gjønnnesutvalgets flertall anbefaler at dagens statskirkeordning oppheves og organiseres som en lovforankret kirke. Et mindretall anbefaler at Den norske kirke organiseres som en selvstendig folkekirke og et annet lite mindretall at statskirkeordningen videreføres.

Kirkeordning	a.Grunnlovsforankret folkekirke	b.Lovforankret folkekirke	c.Selvstendig folkekirke
Rettslig forankring	Grunnloven	Særlov gitt av Stortinget	Trossamfunnsloven
Øverste myndighet	Kongen i kirkelig statsråd	Kirkemøtet	Kirkemøtet
Utnevning av biskoper og proster	Kongen i kirkelig statsråd. (ev bare biskopen)	Kirken står fritt	Kirken står fritt

- a. Det ene mindretallet anbefaler **videreføring av dagens ordning**. De mener dagens ordning best sikrer Den Norske kirke er der for alle som ønsker det og best sikrer lav nok terskel til at alle kan føle seg hjemme. De frykter at fjerning av paragrafene i Grunnloven som omtaler den lutherske lære, vil skape et konstitusjonelt tomrom vi ikke skuer rekkevidden av.

Kongen (regjeringen) er øverste kirkestyre og staten har politisk kontroll og innflytelse.

4. Gravferdsforvaltningen.

Utvalgets flertall mener at forvaltning av gravferd er en allmenn oppgave som må ivaretas av det offentlige og anbefaler som hovedprinsipp at kommunene har ansvaret for gravferdsforvaltningen, men åpner for at man lokalt kan overlate dette til kirkelige instanser.

Mindretallet vil at kirkelig fellesråd beholder ansvaret både fordi langt de fleste gravferder skjer etter Den norske kirkes ritualer og kirkegårder utgjør en integrert helhet de fleste steder.

Det anbefales også at begrepet kirkegård i lovverket erstattes av det den nøytrale betegnelsen gravplass eller gravlund.

5. Fredede og verneverdige kirker.

Ut fra kulturpolitiske hensyn mener utvalget det må etableres særskilte finansieringsordninger for fredede og verneverdige kirker, uavhengig av den fremtidige relasjonen mellom staten og Den norske kirke.

Alle kirker må kunne tjene til sitt bruksformål som menighetskirke uavhengig av vernestatus. Utvalget foreslår at staten overtar eierskapet til fredede og verneverdige kirker som tas ut av kirkelig bruk.

6. Eiendomsrett.

Flertallet i utvalget mener eierforhold mellom Den norske kirke, sentralt og lokalt, fortsatt bør bygge på en videreføring av grunnprinsippet om soknenes eiendomsrett til soknekirker og lokale kirkefond.

Mindretallet anbefaler at det ved endring av kirkeordning foretas et samlet booppgjør.

Flertallet mener opplysningsvesenets fond overføres til Den norske kirke, mens mindretallet anser det som statens og fellesskapets eiendom. Men det som er i kirkelig bruk bør overføres Den norske kirke.

Vurdering:

Overordnede prinsipper for tros og livssynspolitikken.

Staten bør føre en aktivt støttende religionspolitikk og legge til rette for utøvelse av religiøs virksomhet, bl.a. ved hjelp av økonomiske tilskudd til de forskjellige kirkesamfunnene.

Det skal fortsatt være full religionsfrihet i Norge, så fremt ikke religions-/livssynsutøvelsen bryter med grunnleggende moralnormer og således kommer i konflikt med straffeloven.

Den norske kirke som med sin store oppslutning og organisering på mange måter har vært en tjenlig og god ordning for land og kirke, bør fortsatt ha en særstilling i vårt samfunn.

- b. Flertallet mener at en **lovforankret folkekirke** har en klar fordel ved at den innebærer full tros-og livssynsfrihet, og ivaretar retten til å uttrykke sin tro og sitt livssyn i det offentlige rom. Flertallet mener at en slik ordning kan forhindre at tro og livssyn blir redusert til et rent privat anliggende.

Kongen (regjeringen) fjernes som kirkestyre. Det medfører større selvstendighet for Den norske kirke som trossamfunn. Men gis likevel en særlig tilknytning til staten ved at Stortinget vedtar en rammelov.

- c. Det andre mindretallet vil ha en selvstendig folkekirke. De mener denne kirkeordningen klarest synliggjør at Den norske kirke må betraktes og behandles som et trossamfunn og at politiske organer ikke skal bestemme noe som går på kirkens grunnlag og måte å fremtre på. Og at den best ivaretar kravet om likebehandling for alle tros og livssynsamfunn.

Alle grunnlovsbestemmelser om Den norske kirke oppheves og alle former for statlig styring i forhold til kirken avvikles.

2. Samfunnets verdigrunnlag.

Hvis statskirkeordningen avvikles, er det reist spørsmål om man skal ta inn en ny paragraf om samfunnets verdigrunnlag i stedet. Et flertall går inn for det. Det finnes flere alternativer til en slik paragraf. Ett forslag er å vise til livssynsmessige og kulturelle verdier som "den kristne og humanistiske arv". Et alternativt forslag er å vise til anerkjente fellesverdier eller menneskerettighetene. I tillegg eller i stedet for disse er det foreslått å vise til de politiske prinsipper som staten bygger på: demokrati, rettsstat og menneskerettigheter. Et mindretall mener det er unødvendig med en slik verdiparagraf, ut over prisnippet om religionsfrihet.

3. Finansiering.

Utvalget mener at det er offentlig oppgave å bidra økonomisk og på andre måter for å legge til rette for tros-og livssynsamfunnenes virksomhet slik det skjer i dag. Den norske kirke som en landsdekkende folkekirke må sikres et tilstrekkelig og stabilt ressursgrunnlag. Flertallet mener også det er behov for økt ressurstilgang.

Flertallet anbefaler at offentlige bevilgninger står for hovedfinansieringen med statlige tilskudd som dekker lønninger og personalkostnader for alle kirkelig ansatte og kommunale tilskudd til bygninger, vedlikehold, forvaltning og drift av kirkebygg. Men at dette kombineres med et mindre medlemsbidrag til dekking av menighetens øvrige virksomhet.

Et mindretall anbefaler at den offentlige bevilgningen i sin helhet kommer fra staten, men et annet mindretall anbefaler hovedfinansiering gjennom medlemskontingent, supplert med offentlige tilskudd til særskilte formål.

Den må kunne stå fritt til å ta egne verdivalg, og være en bekjennende, misjonerende, tjenende og åpen folkekirke med Bibelen, Kristus og troen som fundament.

Den må, ved lovgiving, være sikret en offentlig grunnfinansiering som fortsatt kan gjøre det mulig å være en landsdekkende folkekirke med lik tilgang til dåp, konfirmasjon, nattverd, vigsel og gravferd, og sørge for at den kristne kulturarven som er innvevd i vår historie, kan videreføres.

Fremtidig kirkeordning.

Komiteen går enstemmig inn for å beholde statskirken fordi:

- Man mener det er det som sikrer en kirke med lav terskel og høyde under taket og dermed vil favne et bredere lag av folket.
- Flertallet mener det er en så viktig del av vår kulturhistorie og vil holde på statens innflytelse også over ansettelse av biskoper. Uten statens innflytelse ville likestillingen i kirken ikke vært kommet så langt som den har.
- Jo mer flerkulturelle vi blir, jo viktigere er det viktig å ta vare på vårt eget.
- Det skal to stortingsperioder til å endre forholdet mellom stat og kirke hvis den er grunnlovsfesta.. Regjeringer kommer og går kan stadig endre lovene også om vi får en ny kirkelov. Komiteen mener det er ønskelig med grunnlovsforankret folkekirke da dette sikrer stabilitet.

Et lite mindretall ønsker at en statskirke må ha større frihet i kirkelige anliggender og større selvstyre for kirkerådet som for eksempel utnevning av proster og biskoper.

Samfunnets verdigrunnlag.

Hvis det skulle komme til et skille mellom stat og kirke, er det nødvendig å sikre samfunnets verdigrunnlag gjennom en ny verdiparagraf i Grunnloven. Der ønsker komiteen at man må vise til livssynsmessige og kulturelle verdier som den kristne, evangelisk –lutherske og humanistiske arven.

Finansiering.

Her slutter man seg til flertallsinnstillingen, og mener at kirken må sikres et tilstrekkelig og stabilt ressursgrunnlag ved at det offentlige står for hovedfinansieringen, som i dag.

Gravferdsforvaltningen.

Komiteen mener forvaltning av gravferd er en offentlig oppgave. Det må være kommunens ansvar, men kommunen kan overlate dette til kirkelig fellelsråd, som har det ansvaret i dag.

Fredede og verneverdige kirker.

Komiteen slutter seg til utvalgets syn om at det må etableres særskilte finansieringsordninger for fredede og verneverdige kirker.

Og staten må overta ansvaret for kirker som tas ut av kirkelig bruk.

Eiendomsrett.

Hvis det blir et skille, må kirkens eiendommer følge kirken, og OU-fondet må gå til vedlikehold av kirkens eiendommer og annet kirkelig arbeid.

Vedlegg: 1. Høringsvar på NOU 2006 2: Staten og Den Norske kirke
2. Staten og Den norske kirke – Spørsmål til høringsinstansene, vedlegg til svar

KOMITEEN FORESLÅR AT:

Vedlagte brev godkjennes som svar på høring på NOU 2006 2 STATEN OG DEN NORSKE KIRKE

01.11.2006 KOMMUNESTYRET

Jan Kåre Haugland la fram følgende forslag:

(Nummereringen av punktene refererer seg til høringsbrevet)

1. En lovforankret folkekirke
2. Bør avvikles
3. Egen kirkelov vedtatt av stortinget
4. Offentlig finansiering uten medlemsavgift
5. Den demokratiske prosessen som er i gang, må fortsette. Målet bør også være at kirken får en arbeidsgiver. Kirken må selv utnevne biskoper.
6. Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget. Den norske kirke bør gis status som selvstendig rettsobjekt på nasjonalt nivå. Kirkemøtets mandat bør konkret defineres i lovverket.
7. Den lokale kirke
8. Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret. Staten bør ha et helhetsansvar for middelalderkirkene og et medansvar for listeførte kirkene når det gjelder det økonomiske i forbindelse med vedlikehold.

Votering:

Alternativ votering mellom komiteens innstilling og Jan Kåre Hauglands forslag fikk komiteens forslag 22 stemmer (SP 5, H 4, AP 6, DEM 1, FRP 3, KRF 3)
Jan Kåre Hauglands forslag fikk 3 stemmer (KRF 2, FRP 1)

KS-090/06 VEDTAK:

Vedlagte brev godkjennes som svar på høring på NOU 2006 2 STATEN OG
DEN NORSKE KIRKE

Songdalen kommune, 2.november 2006

Johnny Greibesland
Johnny Greibesland
Ordfører

R. Fredriksen
Reidun Fredriksen
Form.skap.sekr.